

KỂ CHUYỆN HIỆP HÀNH

Lm. Phêrô Nguyễn Hữu Duy-Giáo phận Phan Thiết

(Bản tin Hiệp Thông số 131, tháng 9 & 10 năm 2022)

“*Synod*”, từ gốc Hy Lạp đã được dùng từ lâu, nhưng chưa đến một năm nay, được dịch ra Việt ngữ là “*Hiệp hành*”, không chỉ khó hiểu với những người Công giáo ít học, mà cả giới trí thức, có người cũng thấy xa lạ, ít muốn tiếp nhận. Nhưng đến lúc này, nó đã thân quen với mọi hạng người, cả những bà mẹ nhà quê cũng biết “họp hiệp hành”, “đi hiệp hành” với giáo phận.

Đáp lời của cha Tổng thư ký Ủy ban Giáo sĩ và chủng sinh mời chia sẻ “*Những suy tư và kinh nghiệm về gặp gỡ, lắng nghe và phân định*” và “*những hoa trái có được trong tiến trình hiệp hành*” giáo phận, sau khi bản thân **tham dự hơn 14 lần hiệp hành**, xin ghi lại những gì đã gặp, đã thấy, đã nghe, đã nghĩ, đã nói tại giáo phận Phan Thiết trong tiến trình hiệp hành với Giáo Hội hoàn vũ.

Tài liệu chuẩn bị của Toà Thánh và nhiều tác giả đã phân tích từ ngữ Synod, đặc tính, ý nghĩa thần học của Hội Thánh hiệp hành... nay, là một cha sở vùng quê Bình Thuận, theo cách dạy giáo lý và loan báo Tin Mừng của Liên Hội đồng Giám mục Á châu là tiếp tục “*Kể lại câu chuyện Chúa Giêsu*”, xin KỂ CHUYỆN HIỆP HÀNH.

1- Cùng giáo xứ sống hiệp hành

Thượng Hội đồng Giám mục thế giới lần thứ 16 diễn ra theo chiều “*ngịch*”: từ các giáo phận tiên về Rôma, trong hoàn cảnh đại dịch bùng phát lần thứ tư tại Việt Nam cách tàn khốc nhất. Dù vậy, Đức cha Giuse Đỗ Mạnh Hùng, Giám mục Phan Thiết đã thực hiện việc hiệp hành rất sớm, rất kỹ bất chấp hoàn cảnh khó khăn.

Khi Covid làm cho cả nước bị phong tỏa với chỉ thị 16, nhốt chặt mọi người ở nhà hay chỉ ở riêng trong phòng vì cách ly, thì “Zoom meeting” chính là phương tiện *gặp gỡ*. Linh mục, tu sĩ, giáo dân, khi cần họp mục vụ, tinh tâm đều qua hình thức online này. Chắc hiếm có Giám mục nào đã họp 150 lần bằng zoom meeting như Giám mục Phan Thiết ! Bản thân tôi cũng nhiều lần họp chung và riêng với ngài, trao đổi mục vụ, tinh tâm chung, góp ý soạn thảo giáo lý, tìm giải pháp mục vụ trong hoàn cảnh nhiều “vùng đỏ” hiểm nguy dịch bệnh... Thánh lễ online-trực tuyến không thay thế được thánh lễ trực tiếp, nhưng “gặp gỡ online” cũng hữu hiệu cho việc mục vụ và gần gũi, đồng cảm, chia sẻ, nâng đỡ nhau trong thời đại dịch.

Gặp gỡ không được thì sao lắng nghe, đeo khẩu trang và nhốt ở nhà sao nói ? Thỉnh ý hiệp hành bằng “Google forms” được áp dụng cho toàn giáo phận. Có nhóm linh hoạt viên được đào tạo giúp hướng dẫn, Đức cha cho gửi nhiều biểu mẫu với nhiều hình thức góp ý khác nhau, các câu hỏi dọn sẵn, linh mục, tu sĩ, giáo dân gửi ý kiến của mình bằng Google forms, ai không biết thì nhờ con cháu giúp và nhóm linh hoạt hỗ trợ.

Vẫn gặp trở ngại vì ít người theo được với kỹ thuật mới này, giáo phận cho **photo các câu hỏi**, gửi đến từng giáo xứ chia ra cho từng người theo các giới và đoàn thể điền vào; thu lại rồi nhờ những người biết vi tính nhập Google forms, để tất cả các ý kiến đến được Đức Giám mục, và nhờ ban linh hoạt là tám phó tế tại Tòa Giám mục giúp ngài lắng nghe. Nghe bằng mắt.

Tôi và giáo xứ mình cũng cố gắng **tham gia** vào tiến trình hiệp hành của giáo phận, thực hiện việc thỉnh ý hiệp hành bằng cả hai hình thức Google forms và photo giấy.

Như thói quen triển khai sớm đường hướng mục vụ của Hội Thánh đến với dân Chúa, từ logo “*Hướng tới một Hội Thánh hiệp hành : Hiệp thông-Tham gia-Sứ vụ*”, trong các bài giảng lễ, và nhất là lần hiệp hành cấp giáo xứ, được thực hiện khi dịch tạm yên mà mọi người có thể đến với nhau và nói với nhau được, tôi đã **giải thích cho giáo dân về hiệp hành**.

Đôi khi đọc những ý tưởng, bài viết như thể xưa nay Hội Thánh chưa hiệp hành, bây giờ mới “hướng tới”. Từ “hướng tới” cũng dễ làm cho giáo dân hiểu nó sẽ đến trong tương lai như hiện nay việc mục vụ của Phan Thiết “hướng tới” mừng kim khánh giáo phận năm 2025... tôi coi lại từ tiếng Anh “for”, từ tiếng Pháp “pour” tiếng Đức “für”, rồi giúp bà con hiểu “vì” một Hội Thánh hiệp hành, **bản chất hiệp hành của Hội Thánh đã có ngay từ đầu và hoàn hảo hơn chúng ta** ngày nay, vì đó là “*những người cùng đi trên con đường*” (Cv 9,2; 19,9.23) và Chúa Giêsu đã nói “*Thầy là con đường*” (Ga 14,6). Ai đi sát con đường Đức Kitô, ai bước theo chính lộ cho bằng các Kitô hữu đầu tiên ? Chính Chúa Giêsu đã xác nhận điều đó : “*Sa-un, Sa-un, tại sao ngươi bắt bớ Ta?*” (Cv 9,4). Các tín hữu

đầu tiên đã được Chúa đồng hoá với mình. Nhưng vì 2000 năm qua, với những lệch lạc theo thời gian, có thể bản thân ta hay một nhóm nhỏ, hoặc một Giáo Hội địa phương nào đó (nhiều người lo cho Giáo Hội Đức) đã đánh mất tính hiệp hành, đi lạc, hoặc có nguy cơ lệch xa con đường của Đức Kitô, thì nay sám hối, được chữa lành... trở về với chính lộ nhờ sống hiệp thông-tham gia-sứ vụ với Giám mục địa phương, với Tòa Thánh.

Chắc xứ nào cũng thấy càng ngày số người tham dự Thánh lễ thưa dần, sinh hoạt đoàn thể ít đi, kinh nguyện gia đình khó thực hiện... đó là sự **hiệp thông** với Chúa bị suy giảm. Hiệp thông với nhau theo gương các Kitô hữu đầu tiên “*hợp nhất với nhau... đồng tâm nhất trí*”(Cv 2, 44.46) cũng sa sút: tính đồng thuận, đồng lòng trong công việc còn yếu, thích theo ý riêng rồi dễ cãi nhau... người giáo dân cần lắng nghe Lời Chúa, nghe và sống giáo huấn của Hội Thánh để tái lập sự hiệp thông, xây dựng sự hiệp nhất. Giảm hiệp thông thì tỉ lệ **tham gia** cũng giảm, công tác mục vụ giáo xứ ít người dần, “*số còn sót lại*” (x.Am 9,12) gấn bó làm việc chung nhà xứ đôi khi chỉ đủ đếm trên năm ngón tay, các cuộc qui tụ mục vụ của giáo xứ và giáo phận tham dự thưa thớt, hoặc miễn cưỡng... Vì không ý thức **sứ vụ** được giao nên không muốn tham gia việc chung, an phận cho khoẻ...

“*Vì một Hội Thánh hiệp hành*” là cơ hội tốt để giúp mọi thành phần dân Chúa trong giáo xứ rà soát lại bản thân, điều chỉnh lại thái độ hiệp thông, tham gia, sứ vụ của từng cá nhân, gia đình và đoàn thể mình. Tạ ơn Chúa dịch bệnh tan dần, giáo xứ đã có những buổi **gặp gỡ** sinh hoạt cộng đồng trở lại, mọi người có thể thăm viếng, gặp nhau, nói và nghe nhau. Trước hết cần **gặp gỡ Lời Chúa và lắng nghe tiếng Chúa, phân định nhận ra ý Chúa** sẽ tiến tới hiệp thông với anh chị em, nhiệt tình tham gia việc chung, vui vẻ đón nhận sứ vụ Chúa trao qua các mục tử của mình. Vẫn biết Thượng Hội đồng lần này muốn chúng ta gặp gỡ, lắng nghe nhau để tìm ra ý Chúa, đừng nghe lời đồn hay tin vịt, *fake news* rồi làm đau nhau bởi những kẻ “*ngồi lê đôi mách*” mà Đức thánh cha cũng là “*nạn nhân*” và ngài khiển trách điều này nhiều lần. Hãy **gặp gỡ nhau**, hiện diện thể lý chứ không phải trên thế giới ảo hay qua màn hình. Chúa vô hình mà còn thân hành đến gặp con người diện đối diện. Gặp gỡ để nghe nhau, hiểu nhau, hiệp thông yêu mến nhau, cùng nhau tham gia, cùng đi con đường Giêsu, chia sẻ đồng một sứ vụ...

Giáo dân cũng được mời gọi vô gặp các cha, chứ có gì đâu mà còn có người sợ, phải nhờ người khác nhắn tin dùm. Giáo dân gặp gỡ, **lắng nghe các mục tử**, những người được Chúa uỷ thác chỉ đường đi đúng cho đoàn chiên, bao lâu lời rao giảng của các linh mục là “*rao giảng Lời Chúa, chứ không rao giảng ý kiến riêng tư hay của loài người*” (Kinh cầu cho các Linh mục) thì ta **phân định** đó là ý Chúa đem ra thực hành. Chiều ngược lại, tiếng nói của dân, lòng khao khát van nài của dân Chúa diễn tả nguyện vọng chính đáng của đoàn chiên, thì người

mục tử cũng phải phân định, nhận ra ý Chúa mà thực hiện. Tất cả giáo dân ước ao các mục tử “*thánh thiện, thân thiện, dễ gần*”, thì đây là ý Chúa muốn các linh mục hoàn thiện dần; hay khi có ai “rên” cha dữ quá, khó quá... cũng là dịp người mục tử bình tâm phân định để điều chỉnh lối hành xử cho phù hợp.

Giáo xứ biết nhìn lại từ kinh nghiệm đức tin cha ông để xét mình “*có đi đúng con đường Giêsu không, có nhắm loan báo Tin Mừng không*”, theo gợi ý của Đức giám mục trong lần gặp gỡ cấp giáo hạt. Dựa vào sách Công vụ tông đồ, chương 2, 42-45 : “*Các tín hữu chuyên cần nghe các Tông Đồ giảng dạy, luôn luôn hiệp thông với nhau, siêng năng tham dự lễ bẻ bánh và cầu nguyện không ngừng... Tất cả các tín hữu hợp nhất với nhau... đồng tâm nhất trí, ngày ngày chuyên cần đến Đền Thờ. Khi làm lễ bẻ bánh tại tư gia, họ dùng bữa với lòng đơn sơ vui vẻ.*” để xác định mình đi đúng đường. Vì 135 năm qua, giáo xứ chuyên cần nghe các Đức giám mục là đáng kể vì các tông đồ giáo huấn, gắn bó với nhà thờ, nên dù chiến tranh có lúc nhà thờ bị cháy và phải “*lưu đày*” 10 năm (1965-1975) mới về lại xứ, vẫn kiên trì xây dựng 14 ngôi nhà thờ; nay hằng ngày lên đền thờ 3 lần: sáng lễ, 3 giờ chiều kinh lòng thương xót, 6 giờ chiều lễ, tối lần hạt Mân Côi ngoài đài Đức Mẹ và học Kinh Thánh cầu nguyện thứ hai mỗi tuần... Giáo xứ cũng **sám hối và điều chỉnh**: trước đây đi châu chỉ hơn 20 người, nay gần 200; một số ít có khuynh hướng xin phép chuẩn khác đạo cho mau và tiện lợi, nay ý thức hơn việc loan báo Tin Mừng khi con cháu kết hôn; hiệp hành trong lời cầu nguyện bằng “*Kinh cầu cho Hội Thánh hiệp hành*” được đọc lên trong mỗi thánh lễ Chúa nhật...

Những khi đi hiệp hành với giáo phận về, tôi cũng chia sẻ những tâm tình cho giáo xứ, để tất cả **hiệp thông với nhịp sống của giáo hội địa phương** mà mau mắn tham gia khi Đức giám mục kêu gọi trong các việc mục vụ cụ thể sau này. Giáo huấn của Đức thánh cha, Thư mục vụ của Đức giám mục đều được chia sẻ đến giáo dân qua các bài giảng lễ hằng ngày và Chúa nhật. Nhờ hiểu và sống đặc tính hiệp hành, nay khi triển khai có những chương trình mục vụ cụ thể như tổ chức ngày người cao tuổi 24/07, hành hương Tàpao hiệp hành với giáo phận 11-12/08, Hội đồng mục vụ giáo xứ và các đoàn thể vui vẻ, nhiệt tâm thi hành...

2- Đi hiệp hành cùng giáo phận

Nói đi hiệp hành có vẻ dư vì hiệp hành là cùng đi con đường Giêsu, nhưng lối nói bình dân này, nay đã thành quen thuộc để diễn tả việc ra đi “*hiệp thông-tham gia-sứ vụ*” chung của giáo xứ hay giáo phận.

Ngay khi còn bị “*buộc đeo khẩu trang*” và “*cách li nhà với nhà*”, hay chỉ được đi lại trong xứ vì bị nhiều chốt chặn, các linh mục Phan Thiết đã có tài liệu chuẩn bị hiệp hành của Tòa Thánh và hướng dẫn thực hiện của giáo phận, dạng

file pdf gửi qua email; rồi hết thời giãn cách, khi gặp gỡ lần đầu tại Tòa Giám Mục vào tháng 3/2022 mà khi ra đó tôi phải test âm tính để đồng hành với các linh mục trẻ, được nghe nhiều lần bài Phúc Âm thường công bố trong các buổi hiệp hành: **câu chuyện Emmaus (Lc 24,13-35)** để cầu nguyện xin Thánh Thần hướng dẫn hiệp hành, dường như tất cả có tác động đến riêng mình.

Ban hiệp hành chính nằm ở Tòa giám mục, tôi chỉ thực hiện thỉnh ý hiệp hành và tổ chức hiệp hành cho xứ mình mà thôi. Thế mà tự nhiên chiều thứ bảy, 14/05/2022, Đức cha gọi điện thoại và bảo “*Cha Duy, nếu được mời cha đi hiệp hành với tôi, cùng lắng nghe và giúp phân định*”. **Trực giác tự nhiên tôi thấy sự vụ**, nên hỏi “*đi đâu, thưa Đức cha?*”- “*ra Long Hương hạt Bắc Tuy.*”- “*Khi nào, thưa Đức cha?*”- “*thứ hai, cha ra Tòa giám mục rồi cùng đi...*”. Như hai môn đệ nhận ra ý Chúa lập tức rời Emmaus, quay lại thủ đô Giêrusalem, tự nhiên tôi mau mắn nhận lời (dù trước đây đã đại dột từ chối ba lần ba Đức cha trước giao việc vì sợ mình yếu), vội vã thu xếp việc xứ, rời xứ Cù Mi xinh đẹp bao quanh bởi đồng ruộng và vườn chuối, chạy khoảng 90 Km về thành phố Phan Thiết để sáng mai kịp ra Long Hương.

Hạt Bắc Tuy hiệp hành rất sớm, 07g00 sáng đã khai mạc nên phải dậy sớm, ăn sáng lúc 04g30 chạy thêm hơn 100 Km nữa, đến nơi gặp gỡ, **ngồi nghe 5 tiếng đồng hồ**, nhiều người nói đi nói lại, rất muốn nói gì đó, nhưng đành kiên nhẫn ngồi nghe, chờ đợi. Khởi đầu hiệp hành là gác việc xứ, chạy gần 200 Km, ngồi nghe liên tục không nói một lời. Một **bài học lắng nghe**. Nhớ lại cuộc đồng hành với hai môn đệ trên đường Emmaus, Chúa Giêsu đã kiên nhẫn lắng nghe. Ngài hỏi như người không biết và bị chê là người duy nhất ở Giêrusalem mà không biết chuyện động trời vừa xảy ra : Giêsu Nazareth bị đóng đinh. Hai môn đệ say xưa “*kể chuyện Chúa Giêsu*” cho Đức Kitô nghe... Nhiều lần tôi đã không để cho người khác tiếp tục trình bày vì mình... biết rồi, đã nghe nói rồi, thiếu kiên nhẫn lắng nghe. **Phải học lại từ Thầy Giêsu** : Chúa biết mà như không biết, để lắng nghe kỹ hơn, rõ hơn, nghe cả điều sai để biết môn đệ lạc đường, khai trí mở lòng, giúp họ quay về nẻo chính đường ngay.

Tôi nghe có những nơi cảm râm khi được phát giấy thỉnh ý hiệp hành, họ cho rằng các cha rảnh quá bày chuyện. Ban đầu nhiều người không nhớ cả từ “hiệp hành”, chỉ biết điền giấy thông kê gì đó nộp cho Tòa giám mục. Rồi quen dần họ nói giấy hiệp hành, đi hiệp hành mà mệt mỏi như thể “*bị hành*” hết hiệp này đến hiệp khác... Ngày hiệp hành tại hạt Phan Thiết, sau những hướng dẫn trình bày của Đức giám mục giáo phận, lắng nghe tiếng nói của dân Chúa theo 4 vùng : núi, biển, thành phố, vườn thanh long; đại diện các giới và đoàn thể, tôi có dịp để chia sẻ cho họ. Chỉ vào **logo trên cung thánh và giải thích** : “*từ Synod trước đây luôn được dịch và hiểu là Thượng hội đồng Giám mục thế giới, nay dịch mới là “hiệp hành*”. Anh chị em từ các xứ về đây, hỏi đi đâu, thưa đi hiệp hành, chính là đi tham dự Thượng hội đồng Giám mục thế giới đang diễn ra ở

cấp giáo phận. Nó quan trọng và ý nghĩa, không phải bày chuyện đâu. **Chúng ta cùng nhau hiệp thông cầu nguyện với Đức giám mục, đăng ký vị các tông đồ, tham gia cuộc gặp gỡ, lắng nghe các mục tử và nghe nhau, phân định tìm ra ý Chúa để điều chỉnh lại đời sống và công việc của ta trong sứ vụ Hội Thánh trao.** Hiệp hành còn hiểu là *cùng đi con đường Giêsu*. Bản thân ta, gia đình ta, đoàn thể và giáo xứ ta có dấu gì đi lạc đường Giêsu không, nếu thấy mình sai, hãy lập tức quay lại Giêrusalem như hai môn đệ Emmaus, để hiệp thông với cộng đoàn và tiếp nối sứ vụ loan báo Tin Mừng phục sinh...” Sau buổi gặp gỡ, nhiều giáo dân quen biết đến chào và nói nhờ cha nói mà con mới rõ và biết đi hiệp hành, hôm giờ cứ lơ mơ...

Cùng Đức giám mục, tôi tham gia 5 lần hiệp hành ở 5 giáo hạt (16-20/05/2022), 6 lần hiệp hành cấp giáo phận tại Tàpao (13-19/06/2022) cho các giới và đoàn thể, linh mục, tu sĩ; cộng thêm 2 lần ở giáo xứ và một lần họp riêng cho hiệp hành linh mục thì đúng 14 lần. Đây là lúc gặp gỡ diện đối diện và nghe bằng tai. Nếu tham gia cách mệt mỏi miễn cưỡng thì giống đang sống yên lành mà **“bị hành 14 hiệp”** như **14 chặng đàng thánh giá**, còn khi ta thấy đây là cơ hội *gặp gỡ-lắng nghe-phân định*, thì chính là dịp may cho tôi nghe nhiều hơn để biết nhiều hơn, biết rộng hơn, biết kỹ hơn việc giáo phận hầu sống tinh thần *hiệp thông-tham gia-sứ vụ*. Tạ ơn Chúa.

Nói vậy nhưng không phải là không có lúc ngao ngán, cảm dỗ muốn trốn cho khoẻ. Câu chuyện hiệp hành mà Đức giám mục kể với hình ảnh minh họa từ nhà thờ Domine Quo Vadis ở Roma: *Phêrô theo lời khuyên của cộng đoàn, ý chung là ý Chúa, trốn khỏi Roma vì bách hại, gặp Thầy Giêsu vác thập giá đi vào, hỏi Thầy đi đâu? (Domine Quo Vadis?) Đi chết. Sao lại chết nữa? Vì con trốn... tác động đến tôi.* Đức cha kể câu chuyện ấy để minh chứng ý chung của dân chưa hẳn là ý Chúa, Phêrô có cách phân định riêng nhờ gặp Chúa riêng... nhưng câu chuyện ấy lại cho tôi bài học riêng mình là: thầy mình đang vác thập giá mà mình trốn sao? **Tiếp tục sứ vụ...**

Nhờ Thánh Thần hướng dẫn, tiến trình hiệp hành diễn ra tốt đẹp cho những ai hết lòng tham dự, lắng nghe. Mọi thành phần **dân Chúa nói lên nguyện vọng** của mình, những tiếng rên, tiếng than của tu sĩ và giáo dân về cha xứ: nào là sài sang quá, hãy ra khỏi nhà xứ đến thăm giáo dân, giảng Lời Chúa chứ đừng la chúng con, hãy chăm lo cho giới trẻ con cái chúng con, hãy giúp chúng con học hỏi thêm... và chiều ngược lại, các giới và đoàn thể **tông đồ giáo dân được hướng dẫn**: thay vì bận tâm tìm kiếm số hội viên cho đông mà có khi “chiêu mộ” từ đoàn khác để mình “phát triển mạnh hơn”, hãy lo ra vùng ngoại vi, tìm *“chiên lạc nhà Israel”* (Mt 10,6) -tức các tín hữu không còn đến nhà thờ; tìm *“chiên chưa thuộc đàn này”* (Ga 10,6) – tức là những người ngoài Công giáo, để đưa về một đàn chiên và một Chủ chiên. Mến thánh giá tại thế áo đen, dù có 10 người, đừng lo qua rủ thêm 5 người áo đỏ của Lòng thương xót (có người

mặc thêm áo nâu của Phansinh tại thế nữa, một mình ba màu áo) mà hãy ra vùng ngoại vi, đưa những người không đi con đường đến nhà thờ, không còn vào nhà thờ... hãy vui mừng không phải vì nhóm ta có 99 người thay màu áo đi lễ, mà vui mừng vì đoàn thể mình đã tìm được 1 người bỏ lễ đến nhà thờ, con đường Giêsu cũng hiểu cụ thể là con đường đưa ta đến nhà thờ gặp Chúa và gặp nhau...

Khi nhận thấy bề trên đau buồn vì **môn đệ đi sai đường**... trong buổi hiệp hành tu sĩ mà tôi là linh mục triều và cha xứ duy nhất, nghe và “gánh” tiếng than của tu sĩ thay cho anh em, tự nhiên được đánh động chia sẻ điều trước đây mình chưa nghĩ tới bao giờ. Cũng chỉ một câu chuyện Emmaus thôi, nhưng Lời Chúa thật phong phú cho mọi hoàn cảnh sống của chúng ta. Như Đức Kitô biết hai môn đệ bỏ về Emmaus là sai đường, nhưng vẫn chấp nhận đi sai 11km với họ, bề trên hãy chịu đồng hành cả khi cùng bước lệch đường với anh chị em mình. Chúa ân mình vì nếu ngài hiện ra từ đầu có thể họ bỏ chạy vì sợ ma (xin các nhà Kinh Thánh thứ lỗi) vì tôi thấy có lần Chúa hiện ra các tông đồ cứ sợ ma. (x.Lc 24,37). Chỉ nhờ **giải thích Kinh Thánh và Thánh Thể** (bẻ bánh) **lòng trí họ bừng sáng**, Chúa mới cho họ nhận ra Ngài, và lập tức sửa sai, quay về chính lộ. Bề trên dám bước một đoạn lệch đường, ân mình theo dõi bề dưới, đừng làm họ “sợ ma”, khai sáng cho họ, đưa về với cộng đoàn như hai môn đệ tìm về Giêrusalem...

Nói với giáo dân tôi chỉ hình logo, nhưng với tu sĩ, tôi nhắc việc **“Lắng nghe Kinh Thánh”**. Tài liệu của Thượng hội đồng triển khai điều này ở mục III, với 8 số, từ 16-23. Gặp gỡ Chúa, lắng nghe Chúa sẽ giúp gặp gỡ lắng nghe nhau, đưa ta hiệp thông, tham gia và chu toàn sứ vụ. Chính kho tàng Kinh Thánh, ghi lại cuộc đời Đức Kitô và những người đi con đường của Ngài, soi sáng cho ta tiếp bước đúng con đường ấy. Hai môn đệ hiền lành, tội nghiệp buồn phiền đi sai đường về Emmaus thì Chúa đi theo, nhưng Saolơ kiêu căng, tự phụ và tỏ ra quá nguy hiểm khi lạc đường tìm bắt các tín hữu, thì Chúa chinh liên, té ngựa, mù loà, được khai sáng và dắt đi bởi Khanania, một người ngán sợ Saolơ (x. Cv 9,1-19). Bề trên biết phân định ý Chúa và hoàn cảnh để dìu bước theo họ, hay chặn lại ngay lập tức khi môn đệ sai đường.

Cũng từ kho tàng Kinh Thánh, chúng ta đọc thấy **tâm quan trọng của sứ vụ**, nhiệm vụ được sai. *“Ông Si-môn Phê-rô nói với các ông: "Tôi đi đánh cá đây." Các ông đáp: "Chúng tôi cùng đi với anh." Rồi mọi người ra đi, lên thuyền, nhưng đêm ấy họ không bắt được gì cả. Khi trời đã sáng, Đức Giê-su đứng trên bãi biển, nhưng các môn đệ không nhận ra đó chính là Đức Giê-su. Người nói với các ông: "Này các chú, không có gì ăn u? " Các ông trả lời: "Thưa không." Người bảo các ông: "Cứ thả lưới xuống bên phải mạn thuyền đi, thì sẽ bắt được cá." Các ông thả lưới xuống, nhưng không sao kéo lên nổi, vì lưới đầy những cá.”* (Ga 21,4-6). Đi đánh cá ban đầu là ý riêng của Phêrô, được tất cả

anh em đồng thuận, với công việc đầy kinh nghiệm của mình, nhưng vất vả cả đêm vô ích. Cũng chỗ đó, cũng lưới thuyền đó, cũng bao nhiêu người tay nghề đó và có thể bị mệt rồi, nhưng “*thả lưới bên phải thuyền*” là sứ vụ Thầy Giêsu sai, kết quả đầy cá. **Coi chừng** một nhóm giáo dân, một nhóm tu sĩ, hay linh mục, đã đồng thuận 100% rồi, làm thôi, nhưng **theo ý riêng**, không phải ý Chúa, vô ích, tốn sức, tốn của... Sứ vụ rất quan trọng, hãy làm theo sứ vụ. Giáo dân kêu ca tại sao chúng con đã lên kế hoạch lâu rồi, đã đồng thuận đồng lòng rồi, quen tay nghề rồi mà cha xứ không cho làm... **hãy học bài học mẽ cá lạ này** để phân định ý Chúa.

Nếu coi việc tham dự Hội nghị thường niên các Đại chủng viện từ 04-09/07/2022 tại Đà Lạt vừa qua là hiệp hành quốc gia cho các nhà đào tạo, thì đây là dịp may tôi có thêm một lần hiệp hành nữa. Ước vọng của tu sĩ, giáo dân mong có được những linh mục giản dị, hiền lành, hy sinh cho đoàn chiên, đừng bắt đựt tòng đi từ xứ này sang xứ khác xin học giáo lý vì chưa có khóa; hay các dòng ngày nay có thể lạc đường khi quá đầu tư làm kinh tế... được gặp thấy trong **gương sáng của Đức cha Lambert de La Motte và bản Monita** ngài nhấn nhủ các thừa sai: biết khổ chế, siêng năng cầu nguyện, đừng làm ăn buôn bán, không lệ thuộc của cải và thế quyền... quí trọng, chăm lo cho các đựt tòng và tân tòng...

Giáo phận đã có bản đúc kết 10 trang A4 gửi cho Hội đồng Giám mục trong đó trình bày những thành quả lớn đáp ứng nguyện vọng của dân Chúa như soạn bộ giáo lý “Hành trình Đức tin”, lập các “vệ tinh” và xây dựng cơ sở đào tạo nhân sự... Kể chuyện hiệp hành chỉ ghi nhận những **hoa trái cá nhân** trong suốt hành trình hiệp thông tham gia hiệp hành như một sứ vụ mới Chúa trao.

3- Kết

Mười lăm Thượng hội đồng Giám mục thế giới trước ít có người giáo dân nào biết. Họ chỉ nghe nói đến khi được cha nào siêng năng đọc và trình bày vài ý tưởng trong các bài giảng. Thượng Hội đồng (Synod) sau cùng dành cho Amazôn (Querida Amazoia) với bản Tông huấn ngày 02/02/2020 thì ta không đọc chắc cũng không đáng trách lắm, thế nhưng mấy ai đọc những Tông huấn Synod quan trọng gần đây “*Lời mời gọi nên thánh trong thế giới hôm nay*” (Gaudete et exultate, 19/03/2018) và gần nhất là Synod dành cho Giới trẻ (Christus vivit, 25/03/2019) mà Đức cha Chủ tịch Ủy ban giáo sĩ chủng sinh, trước khi về Phan Thiết, là nghị phụ có bài tham luận chỉ ba phút. Tông huấn này có nhắc đến chân phước Anrê Phú Yên của chúng ta (số 54) một giáo lý viên trẻ, ấy thế mà chắc cũng ít người trẻ biết, hy vọng các cha đặc trách giới trẻ đọc hết tông huấn này để hướng dẫn giới trẻ.

Nhưng nay, người **giáo dân Phan Thiết không thể không biết** Thượng Hội đồng Giám mục “hiệp hành”, mà vị chủ chăn của mình đồng hành đến 20 hiệp (ngài đi cả 5 lần ở 5 dòng tu mà tôi không được dự), mỗi cha ít là 3 hiệp, giáo dân siêng năng và nòng cốt linh hoạt giáo xứ cũng 3 hiệp : giáo xứ, giáo hạt, giáo phận và ngày 11-12/08/2022 còn một hiệp tổng kết nữa tại Tàpao cho dịp hành hương riêng của giáo phận.

Một Hội Thánh hiệp hành: hiệp thông-tham gia-sứ vụ đã thân quen với người Công giáo bình dân. Các tín hữu đầu tiên là mẫu gương hiệp hành cho chúng ta tiếp tục, nhờ gặp gỡ, lắng nghe, phân định để tìm ra ý Chúa, bước tiếp con đường Giêsu. Lắng nghe Kinh Thánh, lắng nghe nhau trong Thánh Thần, mục tử lắng nghe dân Chúa, đoàn chiên lắng nghe chủ chăn Chúa uỷ thác “*Ai nghe anh em là nghe Thầy*” (Lc 10,16). Dân lũ hành sống hiệp hành mãi, cho đến khi được hiệp thông, tham dự vào tình yêu Chúa cách trọn vẹn nơi nhà Cha Đức Kitô, cũng là Cha chúng ta.

Tạ ơn Chúa là Cha đã ban Thánh Thần cho Đức thánh cha Phanxicô khi ngài đảo nghịch trật tự tổ chức Synod, để dân Chúa biết được đường lối mục vụ của Tòa Thánh trước khi tông huấn hậu Synod ra đời, hầu kịp thời giúp đoàn dân lũ hành đi đúng con đường Giêsu. Phải chăng vì ngài biết ngày nay chúng ta lười đọc, bao nhiêu tư tưởng hay và đường lối hữu ích còn nằm trên kệ sách, nên **Synod lần thứ 16 này, đã làm trước khi đọc**, và giáo dân các Giáo hội địa phương, nhỏ nhất là giáo xứ cũng đã làm, đã sống, trước khi các nghị phụ chính thức họp tại Roma tháng 10/2023.

Cù Mi, Chúa nhật 24/07/2022